

El Papa Francesc explica la paràbola del bon samarità

En l'audiència del dimecres 27 de maig el Papa Francesc va explicar que la compassió és una característica essencial de la misericòrdia de Déu

27/04/2016

16. Ves i fes alguna cosa (*cfr Lc 10,25-37*)

Estimats germans i germanes, bon dia!

Avui reflexionem sobre la paràbola del bon samarità (cf. *Lc* 10, 25-37). Un mestre de la Llei posa a prova Jesús amb aquesta pregunta: «*Mestre, què haig de fer per a posseir la vida eterna?*» (V. 25). Jesús li demana que es doni a si mateix la resposta, i ell la dona a la perfecció: «*Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces i amb tot el pensament, i estima els altres com a tu mateix*»(v. 27). I Jesús conclou: «*fes això i viuràs*» (v. 28).

Llavors aquell home fa una altra pregunta, que esdevé molt valuosa per a nosaltres: «*I qui són els altres que haig d'estimar?*» (v. 29), i sobreentén: «els meus parents? Els meus connacionals? Els de la meva religió?... ». En poques paraules, ell vol una regla clara que li permeti classificar els altres en «proïsme» i «no-proïsme», en qui pot ésser proïsme i en qui no pot ésser proïsme.

I Jesús respon amb una paràbola en què convergeixen un sacerdot, un levita i un samarità. Els dos primers són figures relacionades amb el culte del Temple; el tercer és un jueu cismàtic, considerat com un estranger, pagà i impur, és a dir, el samarità. En el camí de Jerusalem a Jericó, el sacerdot i el levita es troben amb un home moribund, que els lladres havien assaltat, saquejat i abandonat. La Llei del Senyor en situacions similars preveia l'obligació de socórrer-lo, però tots dos passen de llarg sense aturar-se. Tenien pressa... El sacerdot, potser, va mirar el rellotge i va dir: «Però, arribo tard a la missa... He de celebrar la missa». I l'altre va dir: «Però, no sé si la llei m'ho permet, perquè hi ha sang i seré impur...». Marxen per un altre camí i no s'acosten. I aquí la paràbola ens dóna un primer ensenyament: no és automàtic que qui freqüenta la casa de Déu i coneix la seva misericòrdia sàpiga estimar el

proïisme. No és automàtic! Pots conèixer tota la Bíblia, podeu conèixer totes les rúbriques litúrgiques, pots aprendre tota la teologia, però de conèixer a estimar no és automàtic: estimar té un altre camí, és necessària la intel·ligència però també una mica més... El sacerdot i el levita veuen, però ignoren; miren, però no proveeixen. No obstant això, no existeix un veritable culte si no es tradueix en servei al proïisme. No ho oblidem mai: davant del sofriment de molta gent esgotada per la fam, la violència i les injustícies, no podem romandre com a espectadors. Ignorar el sofriment de l'home, què vol dir? Vol dir ignorar Déu! Si jo no m'acosto a aquest home, a aquesta dona, a aquest nen, a aquest ancià o a aquesta dona que pateix, no m'apropro a Déu.

Però anem al centre de la paràbola: el samarità, que és precisament

aquell menyspreat, aquell pel qual ningú no hauria apostat res, i que igualment tenia els seus compromisos i les seves coses a fer, quan va veure l'home ferit, no va passar de llarg com els altres dos, que estaven lligats al Temple, sinó que «*se'n compadí*» (v. 33). Així diu l'Evangeli: «*se'n compadí*», és a dir, el cor, les entranyes es van commoure! Aquesta és la diferència. Els altres dos «van veure», però els seus cors van romandre tancats, freds. En canvi, el cor del samarità estava en sintonia amb el cor de Déu. De fet, la «compassió» és una característica essencial de la misericòrdia de Déu. Déu té compassió de nosaltres. Què vol dir? Pateix amb nosaltres i els nostres sofriments Ell els sent. Compassió significa «patir amb». El verb indica que les entranyes es mouen i tremolen davant el mal de l'home. I en els gestos i en les accions del bon samarità reconeixem l'actuar misericordiós de Déu en tota la

història de la salvació. És la mateixa compassió amb què el Senyor ve a la trobada de cada un de nosaltres: Ell no ens ignora, coneix els nostres dolors, sap com necessitem d'ajuda i de consol. Ens és a prop i no ens abandona mai. Cada un de nosaltres, que es faci la pregunta i respongui al cor: «Jo ho crec? Crec que el Senyor té compassió de mi, així com sóc, pecador, amb molts problemes i tantes coses?». Penseu en això, i la resposta és: «Sí!». Però cada un ha de mirar al cor si té fe en aquesta compassió de Déu, del Déu bo que s'acosta, ens guareix, ens acarona. I si nosaltres el rebutgem, Ell espera: és pacient i roman sempre al nostre costat.

El samarità actua amb veritable misericòrdia: embena les ferides d'aquell home, el porta a una posada, es fa càrrec personalment i proveeix per a la seva assistència. Tot això ens ensenya que la compassió, l'amor, no

és un sentiment vague, sinó que significa tenir cura de l'altre fins a pagar en persona. Vol dir comprometre's realitzant tots els passos necessaris per «apropar-se» a l'altre fins identificar-se amb ell: «Estima els altres com a tu mateix». Aquest és el manament del Senyor.

Concloa la paràbola, Jesús dóna la volta a la pregunta del mestre de la Llei i li demana: «*Quin d'aquests tres et sembla que es va comportar com a proïsme de l'home que va caure en mans dels bandolers?*» (v. 36). La resposta és finalment inequívoca: «*El qui el va tractar amb amor*» (v. 37). Al començament de la paràbola per al sacerdot i el levita el proïsme era el moribund; al final el proïsme és el samarità que es va fer proper. Jesús inverteix la perspectiva: no classificar als altres per veure qui és proïsme i qui no. Tu pots esdevenir proïsme de qualsevol persona en necessitat, i ho seràs si en el teu cor

hi ha compassió, és a dir, si tens aquesta capacitat de patir amb l'altre.

Aquesta paràbola és un regal meravellós per a tots nosaltres, i també un compromís! A cada un de nosaltres, Jesús repeteix allò que va dir al mestre de la Llei: «*Vés, i tu fes igual*» (v. 37). Tots som cridats a recórrer el mateix camí del bon samarità, que és la figura del Crist: Jesús s'ha inclinat sobre nosaltres, s'ha convertit en el nostre servidor, i així ens ha salvat, perquè també nosaltres puguem estimar-nos els uns als altres com Ell ens ha estimat, de la mateixa manera.